

از سری انتشارات اتیکن ایران (۱)

پرسش رایج درباره
روش شنوایی - کلامی

50 FREQUENTLY ASKED QUESTIONS
ABOUT AUDITORY - VERBAL THERAPY

WARREN EASTBROOKS

استابروکس وارن ESTABROOKS, WARREN

۵۰ پرسشن رایج درباره روش شنوایی - کلامی / نویسنده: وارن استابروکس، مترجمین: محسن احمدی... (و دیگران)

تهران: انتشارات شبکه هنر، ۱۳۸۷

ISBN ۹۶۴-۹۶۶-۰۰۸-۹

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیا.

کتاب نامه: ص. ۲۲۸، ۲۰/۵ × ۲۹ س. م.

۱- شنوایی ناقص در کودکان -۲- ناشنوایی در کودکان - پنجاه پرسشن رایج درباره روش شنوایی - کلامی، عنوان.

۱۳۸۷ HV ۲۳۹۱ ب ۵۲ الف / ۲۶۲/۴۲۰۸۸

شماره کتاب شناسی ملی ۱۲۰۳۱۴۴

۵۰ پرسشن رایج درباره روش شنوایی - کلامی**50 FREQUENTLY ASKED QUESTIONS ABOUT AUDITORY - VERBAL THERAPY****نام کتاب:****نویسنده:****WARREN EASTABROOKS** وارن استابروکس**مترجمین:** (به ترتیب حروف الفبا)

محسن احمدی، دکتر زهرا جعفری، نیما وزارزاده، سعید ملایری

ویراستار علمی:

سعید ملایری

طرح جلد:

علیرضا ترجمان

صفحه آرایی:

علیرضا ترجمان، الهام حاتمی

ناظارت چاپ:

احمد مژده‌ای

لیتوگرافی:

رایان پارس

شمارگان:

۲۰۰۰ نسخه

قیمت:

۶۰۰۰۰ ریال

ناشر:

انتشارات شبکه هنر (ابسته به موسسه فرهنگی و هنری عمرانیشه)

نوبت چاپ:

اول ۱۳۸۷

شابک:

۹۶۴۹۶۶۰۰۸-۹ ISBN

WE Listen International Inc.

WARREN ESTABROOKS
M.Ed., Dip. Ed. Deaf, LSLS Cert. AVT®

President
WE Listen International, Inc.

Global Consultant

Auditory-Verbal Practice, Auditory Learning, Auditory Rehabilitation,
Professional Education, Training and Development

دکتر وارن استابر و کس، مدیر موسسه WE Listen International, Inc، یک مرکز مشاوره بین المللی در شهر تورنتو در استان اونتاریو کانادا می باشدند. ایشان در سراسر دنیا درباره درمان شنوایی - کلامی (AVT)، توانبخشی شنوایی و یادگیری از طریق شنوایی برای افراد سخت شنوای ناشوا و خانواده های آنها و متخصصین مرتبط با این افراد، سخنرانی کرده و مشاوره می دهند. دکتر استابر و کس، مریبی متخصصینی است که در حیطه راهبری و آموزش سلامت شنوایی فعالیت دارند.

دکتر استابر و کس، سفیر بین المللی انجمن الکساندر گراهام بل (A.G.Bell) برای افراد ناشوا و سخت شنوای موسس آکادمی Bundesverein fur Auditiv-Verale Therapie Deutschland and Spoken Language و AV Israel عضو کالج معلمان تورنتو و استادیار دانشگاه تورنتو در دانشکده پزشکی هستند. دکتر استابر و کس، مدیر مرکز یادگیری شبداری بین یادگیری گوش دادن (LTfL) در تورنتو در طول سال های ۱۹۸۱ تا ۲۰۰۷ میلادی و مدیر موسس انجمن Auditory-Verbal International Inc بوده اند.

به افتخار دکتر استابر و کس، موسسه وارن استابر و کس در Wickramarachchi Speech and Hearing Institute (WISH) در کلمبو - سری لانکا، جایزه Susann Schmid-Giovannini برای فعالیت های برتر بین المللی در حیطه درمان شنوایی - کلامی، جایزه سالیانه سازمان بین المللی آموزش افراد کم شنوای (IOEHI)، کمک هزینه تحصیلی به یادبود دکتر E.W. Wight و جایزه Peter R. Newman Humanitarian در شناسایی نقش او در حیطه آموزش کودکان ناشوا و خانواده های آنها تاسیس شده است. از او در زمرة کانادایی های نجفه یاد می شود. دکتر استابر و کس اولین جایزه International Voice of Deafness را به هنگام مدیریت برنامه LTfL دریافت کرد. این برنامه دو بار از سوی بخش متخصصین بین المللی A.G Bell به عنوان برنامه سال برگزیده شد.

دکتر استابر و کس در نگارش کتاب های زیر، نقش عمده ای داشته است:
Do You Hear That? (1992), Hear & Listen! Talk & Sing! (1994), Auditory-Verbal Therapy for Parents and Professionals (1994), The ABC's of AVT (1995), Cochlear Implants For Kids (1998), The Baby Is Listening (2000), 50 FAQs about AVT (50 Frequently-Asked Questions About Auditory-Verbal Therapy) (2001), Songs for Listening! Songs for Life! (2003), The Six-Sound Song (2003), Jacob>s Journey, Year I (2003), Jacob>s Journey, Year II, Listen to this! Volume I (2004), We Learned to Listen (2005 Listen to this! Volume II (2006), and Auditory-Verbal Therapy and Practice (2006) and Auditory-Verbal Therapy, in Choices in Deafness (2007)).

مقدمه مولف بر نسخه فارسی کتاب

در سال های نه چندان دور، پرخورداری کودکان کم شنوا از نعمت شنیدن، گوش دادن و صحبت کردن فقط از طریق صرف وقت و تلاش زیاد والدین آنها امکان پذیر بود.

اما امروز، شنیدن صدای خود، صدای دیگران و اصوات محیطی برای کودکان کم شنوا بسیار راحت تر از گذشته شده است. از این رو، زندگی نیز برای والدین کودکان کم شنوا و متخصصینی که با آنها کار می کنند، لذت بخش تر است.

با ابداع سمعک های دیجیتال و به ویژه کاشت حلزون، صداها نه تنها قابل شنیدن که قابل درک نیز هستند و فرآگیری زبان و گفتار و متعاقب آن خواندن و نوشتمنی نیز برای کودکان کم شنوا بسیار آسان تر از گذشته است.

دانش و هنر روش شنوازی -کلامی همراه با تحول چشمگیر فناوری های کمک شنوازی در قرن بیست و یکم میلادی، افق های جدیدی را پیش روی کودکان کم شنوا در سراسر دنیا گشوده است و به عنوان عاملی تأثیرگذار در دستیابی آنها به زندگی بهتر بدل شده است.

در کتاب «۵۰ پرسش رایج درباره روش شنوازی -کلامی»، متخصصین این روش به بسیاری از سوالات مطرح پیرامون روش شنوازی -کلامی پاسخ داده اند.

مطالعه این کتاب به همه خانواده ها و متخصصینی که در مسیر دستیابی به بالاترین توانمندی ارتباطی با کودکان کم شنوا همراه هستند، توصیه می شود.

من نیز به این همراهی افتخار می کنم،

وارن استابر و کس

تورنتو، کانادا

بهار ۲۰۰۸ میلادی

پیشگفتار مؤلف

نگارش کتاب ۵۰۰ پرسشنامه رایج درباره روش شناوی - کلامی به پیشنهاد گروهی از متخصصین در Maclaren McCann Interactive در تورنتو، انتاریو^۱، کانادا که مبتكر وب سایت بنیاد یادگیری گوش دادن بودند، آغاز شد.

وقتی این گروه از من خواستند تا کتاب حاضر را در مورد روش شناوی - کلامی نگارش کنم، تصمیم گرفتم از جامعه متخصصان تایید شده شناوی - کلامی دعوت کنم تا از طریق اینترنت، سوالات رایج در این زمینه را به همراه پاسخ آنها در اختیار من قرار دهند. این پروژه با استقبال فراوانی از طرف درمانگران سرتاسر جهان روپرتو شد. کتاب ۵۰۰ پرسشنامه رایج درباره روش شناوی - کلامی «با عشق به تمام کودکان کم شنوای خانواده هایشان و متخصصانی که حمایت و راهنمایی این افراد را بر عهده دارند، تهیه و تدوین شده است.

امید است کتاب حاضر، به درک عمیق تر جنبه های مختلف روش شناوی - کلامی کمک کند. این کتاب در تجلیل از فناوری، تحقیقات، همکاری ها و همبستگی فعالیت های توان بخشی در قرن جدید نگارش شده است تا نعمت شنیدن، گوش کردن و صحبت کردن را به عنوان گزینه ای مطلوب برای کودکان کم شنوای فرامهم تعاوند.

Warren Estabrooks, M.Ed., Cert.
AVT
Toronto, Ontario, Canada
Summer 2001

پیشگفتار مترجمین

در حال حاضر ۳ مکتب آموزشی شاخص برای کودکان کم شناور در جهان وجود دارد. این ۳ مکتب که به لحاظ تنوع و مصاديق عيني، عموما در کشورهاي نظير ایالات متحده و کانادا مطرح مي باشد، عبارتند از:

۱- مکتب Manualism: که به زبان ساده می توان نام آن را مکتب «دستی» ناميد. طرفداران این مکتب اعتقاد دارند که در آموزش کودکان کم شناور يك چيز را نهي توان نادide گرفت و آن استفاده از علام دست است. اين گروه بسته به ميزان باور و اعتقادی که به استفاده از باقیمانده شناوري دارند، به چند گروه دیگر تقسيم مي شوند:

الف- زبان اشاره: که در آن برای هر يك از کلمات، اشاره خاصی درنظر گرفته شده است و كامل ترين آن زبان اشاره Amerikai^۱ است. بخشی از زبان اشاره فارسي نيز از اين مکتب آموزشی برگرفته شده است.

ب- هجای انتشي: که در آن برای هر يك از آواهاء، يك علامت دست و وجود دارد و در زبان اشاره فارسي نيز از آن استفاده مي گردد.

ج- ارتباط کلی^۲: اين شيوه آموزشی در اواخر قرن پيست ميلادي با الهام از نظرات Galordt (پدر مکتب Manualism) و با اعتقاد به استفاده همزمان از همه تواني هاي کودک کم شناور از جمله اشاره، لب خوانی، گفتارخوانی و استفاده از وسائل کم شناوري (باقي مانده شناوري) اراده شد و مورد توجه سياری از محققان و درمانگران قرار گرفت. اين شيوه آموزشی در ايران نيز طرفداران زیادي دارد و در حال حاضر اجرای آن جزو اهداف و سياست هاي کلان برخی از سازمان هاي مرتبه با آموزش کودکان کم شناور از جمله سازمان بهزيسی و سازمان آموزش و پرورش استثنائي کشور محظوظ می شود، بر چند اين دو سازمان در مقام اجرای اين شيوه، تفاوت هاي نيز با يكديگر دارند و بخشی از اقدامات صورت گرفته (مثلًا عدم استفاده از آموزش رسمي اشاره در مدارس باعچه بان یا تاكيد ييش از اندازه بر تربیت شناوري در سازمان بهزيسی بدون تکي بر آموزش رسمي زبان اشاره در سال هاي اخير) با ووح اصلي اين شيوه آموزشی مناقفات دارد. هم چنان که گفته شد در اين شيوه آموزشی برای هر يك از مهارت هاي زبان اشاره، لب خوانی، گفتارخوانی و نيز استفاده از باقی مانده شناوري (تربیت شناوري) نقش يكسانی درنظر گرفته شده، اما هم چنان بر آموزش رسمي زبان يكى

۱- American Sign Language

2- Total Communication

از مهارت‌های اصلی کودک کم شنا ناکید می‌شود.

۵- دوزبانگی- دوفرهنگی^۱: طرفداران این مکتب، نسل جدیدی از ناشنوایان هستند که در نیمه دوم سده بیست میلادی دایماً به خاطر تاکید بر نوش زبان اشاره در زندگی اجتماعی افراد کم شنا، از جانب گروهی از درمانگران مورد سرزنش قرار می‌گرفتند و در اواخر قرن گذشته با رجوع به اعتقاد و باور گذشتگان و اسلاف خود (در اوآخر قرن نوزدهم میلادی) و با تکیه بر برخی از تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده، مکتب جدیدی را بنا نهادند. به اعتقاد این گروه، زبان اول ناشنوایان، زبان اشاره است، فرهنگ اول آنها، فرهنگ حاکم بر جامعه ناشنوایان^۲ می‌باشد و ناشنوایان از این حق طبیعی برخوردارند که زبان و فرهنگ غالب و رایج در جامعه شنوایان را به عنوان زبان و فرهنگ دوم خود پذیرند، همان طور که شنوایان نیز از این حق طبیعی برخوردارند.

۲- مکتب آموزشی Oralism:

که به زبان ساده می‌توان آنرا مکتب «شقاهی» نامید. طرفداران این مکتب معتقدند که استفاده هم زمان از حواس بینایی و شنوایی (شیوه دو حسی^۳) برای آموزش و مهارت‌های مختلف از جمله زبان و گفتار به کودک کم شنا اضروری است. در این شیوه آموزشی بر لب خوانی و گفتار خوانی (دریافت و فهم گفتار از طریق نگاه کردن به حركات لب و چهره) تاکید زیادی می‌شود. در مکتب شقاھی- شنیداری^۴، دستیابی کودک کم شنا به زبان شفاھی و ورود به مدرسه عادی از اهداف مهم و برجسته محسوب می‌شود. در نظر گرفتن کلام‌های افرادی و جداگانه لب خوانی، گفتار درمانی و تربیت شنوایی برای آموزش مهارت‌های بینایی، شنوایی، گفتاری از شخص ترین و بیزگی‌های آموزشی این مکتب می‌باشد. سابقه این مکتب آموزشی به حدود ۲۰ سال پیش (اوایل قرن نوزدهم میلادی) بر می‌گردد، یعنی زمانی که هنوز سوابی کمک شنوایی (سمعک های افرادی) مطلوبی در اختیار کودکان کم شنا نبود و مریسان نلام می‌کردند با واضح و شرمنده صحبت کردن (وگاهی نیز حرکات اغراق آمیز و غیر طبیعی لب‌ها، دهان و چهره) لب خوانی را به کودک کم شنا بآموختند و زینه در کن گفتار را برای وی فراهم نمایند. نظام آموزشی کودکان کم شنا در سازمان آموزش و پرورش استانی کشور که نمونه آن در مدارس «بابجه بان» دیده می‌شود، با اهداف این مکتب آموزشی تطابق زیادی دارد. در این مدارس، بر استفاده از لب خوانی و گفتار تاکید زیادی می‌شود و از آموزش رسمی زبان اشاره اجتناب می‌گردد. البته سازمان کودکان استانی کشور در سال‌های اخیر تلاش کرده تا از طریق اختصاص دادن ساعت خاصی برای تربیت شنوایی، به آموزش مهارت‌های شنوایی در کشوار آموزش مهارت‌های بینایی، توجه پیشتری (نسبت به گذشته) نماید. در این میان نقش سازمان بهزیستی کشور نیز در گسترش و بسط خدمات توانبخشی شنوایی با اولویت بخشی و تاکید بر لزوم انجام تربیت شنوایی، بسیار چشمگیر و مورد ستایش است.

۳- مکتب آموزشی Auralism:

که می‌توان آن را مکتب «شنیداری» نامید. این گروه از درمانگران به تشخیص زدهنگام کم شنا را وحداً از این مکتب می‌دانند و تأکید و توجه زیادی دارند. از نظر این گروه، فراگیری زبان و گفتار، اصولاً پدیده‌ای شنیداری است و رشد و توسعه آن جز از طریق تحریک و تقویت مناسب باقی مانده شنوایی و تاکید بر آموزش مهارت‌گوش دادن معکن نیست. روش شنیداری که غالباً تحت عنوان روش شنوایی- کلامی^۵ نامیده می‌شود، رویکردی تک حسی (تاکید بر آموزش مهارت‌های شنوایی به کودک و فراهم نمودن زینه فراگیری زبان از طریق گوش دادن^۶) دارد. این شیوه آموزشی با اهداف و اصول شنوایی شناسی^۷ مشترکات زیادی دارد و بر این فرض استوار است که اکثر

کودکان کم شنوایی باقی مانده شنوایی قابل توجهی برخوردارند، به نحوی که می‌توان با استفاده از وسائل نفویت کننده امروزی (اعم از سمعک‌های دیجیتال و پرتوتر کاشت حلزون)، زمینه فرآیندی گفتار و زبان از طریق گوش دادن را برای کودک کم شنوایاً فراهم کرد. در این روش، زمان و جلسه جداگانه‌ای برای تربیت شنوایی در نظر گرفته نمی‌شود. به عبارت دیگر، این رویکرد همواره شنیداری است. این رویکرد بر شناسایی زودهنگام کم شنوایی، تشخیص و تنظیم وسیله نفویت کننده صوتی مناسب و استفاده مداوم از آن و تأکید بسیار بر مشارکت فعال والدین استوار است. آموزش‌ها معمولاً به صورت انفرادی و با حضور والدین انجام می‌گیرد و بر حضور کودک کم شنوایی در مدارس و برنامه‌های آموزشی خاص ناشوایان) تأکید زیادی می‌شود. هدف اصلی این رویکرد، تزدیک کردن کودکان کم شنوایی به کودکان با شنوایی طبیعی است. امروزه با پیشرفت فناوری تجهیزات شنوایی در زمینه تشخیص زودهنگام کم شنوایی (آزمون‌های ABR^۱ و OAE^۲ که با استفاده از آنها می‌توان شنوایی نوزادان را بلافصله پس از تولد بررسی کرد) و وسائل کمک شنوایی و ارتباطی جدید (سمعک‌های پیشرفته وسائل تقویت صدا از راه دور-اف ام-آ، کاشت حلزون و ...) این رویکرد، طرفداران زیادی پیدا کرده است.

در ایران نیز از زمان تاسیس رشته شناسایی شناختی و به کارگیری تجهیزات پیشرفته در زمینه تشخیص کم شنوایی، بستر مناسبی برای شناسایی نوزادان و کودکان کم شنوایی در بود تولد فراهم شده است. علاوه بر این در سال‌های اخیر با پیشرفت هایی که در زمینه تشخیص زودهنگام کم شنوایی صورت گرفته و نیز با رویکرد جدید شنوایی شناسی که بر توانبخشی شنوایی کودکان کم شنوایی در بود تولد تأکید دارد، امکان تربیت نیروی انسانی متخصص جهت ارایه خدمات توانبخشی شنوایی به نحو گسترشده تر فراهم شده است.

همچنان که مشاهده می‌شود مکاتب آموزشی برای کودکان کم شنوایی طبیعی را تشکیل می‌دهند که در یک سو Manualism^۳ و در سوی دیگر Auralism^۴ قرار گرفته است. با نگاهی دقیق و موشکافانه به این مکاتب آموزشی می‌توان دریافت که اختلاف نظر متولیان و دست اندک کاران این شیوه‌ها، در میزان اعتقاد و باور به امکان استفاده از باقی مانده شنوایی افراد کم شنوایی است. گروه اول گشته‌ین باور و اعتقاد را به پاقیمانده شنوایی فرد کم شنوایان و در برخی از آنها، نقش و جایگاه گوش در زندگی اجتماعی فرد کم شنوایی به کلی نادیده گرفته می‌شود. از نظر گروه دوم هر چند آموزش مهارت‌های شنوایی اهمیت ویژه‌ای دارد، اما در این مکتب تأکید زیاد بر مهارت لیغوانی و گفتار خوانی، نقش و جایگاه گوش در زندگی فرد کم شنوایان در رتبه دوم قرار داده است. شعار «ناشوایان با چشمان خود می‌شنوند» نشانه ای از اولویت بخشی چشم بر گوش در زندگی اجتماعی فرد کم شنوایان در این مکتب آموزش است. از نظر گروه سوم، با پیشرفت هایی که در زمینه فناوری وسائل کمک شنوایی و ارتباطی صورت گرفته است، می‌توان از باقی مانده شنوایی فرد کم شنوایی به نحوی استفاده کرد که در زندگی اجتماعی وی، گوش، نقش گوش و چشم، نقش چشم را بازی کند. یعنی همان وضعیتی که در افراد شناور وجود دارد.

نکته مهم این است که هیچ کدام از روش‌ها و مکاتب فوق الذکر، مطلقاً خوب یا بد نیستند. در واقع نگاه منعصبانه به این روش‌ها مرا از واقعیت دور می‌کند. این شیوه‌ها قابل تقسیم شدن به گروه خوب یا بد نیستند، بلکه پیش و پیش از هر چیز دیگر، موجودیت دارند. هیچ یک از مکاتب آموزشی نمی‌تواند ادعا کند که مناسب همه کودکان کم شنوایان است. از این رو بنا بر کودکان کم شنوایان در یک فالب و نظام آموزشی خاص محصور کرد. در واقع آنچه حائز اهمیت است، ارایه مشاوره درست به خواجه و تنبیه جایگاه آموزشی^۵ کودکان کم شنوایان شناس خود و شرایط موجود به جایگاه آموزشی مناسب دست می‌یابد. به نظر می‌رسد فقدان مرجمی علمی برای

تعین جایگاه آموزشی کودکان کم شناور ایران باعث شده است که اهمیت و ضرورت آموزش تلفیقی (حق آموزش کودکان کم شناور در کنار کودکان عادی) مورد توجه جدی قرار نگیرد. از طرف دیگر شتاب زدگی در تصمیم گیری پیرامون وجوب آموزش و حضور کودک کم شناور در کنار کودکان عادی نیز ممکن است آسیب های را به همراه داشته باشد که در حال حاضر باید مورد توجه سازمان های دست اندر کار قرار گیرد. از میان مکاتب سه گانه فوق الذکر، سابقه اجرای دو مکتب **Oralism** و **Manualism** در ایران پیشتر از مکتب **Auralism** است. به نظر می رسید اجرای آگاهانه و به دور از تعصب ورزی و رقب انجاری شیوه شناوی - کلامی می تواند تجربه نو و ارزشمندی در اختیار متولیان و مریان دست اندر کار در آموزش کودکان کم شناور قرار دهد.

کتاب حاضر که توسط یکی از پیشگامان بزرگ روش شناوی - کلامی به نام **Warren Estabrooks** تهیه و تدوین گردیده، با نگاهی جامع به معروف تکبک ها و برنامه های مکتب آموزشی **Auralism** می بردازد و با تأکید بر لزوم مشارکت فعل والدین، کاربردهای متعدد روش شناوی - کلامی را در حوزه های مختلف به ویژه در توانبخشی کاشت حلزون و مدرسه توضیح می دهد. سوالات انتخاب شده؛ از رایج ترین سوالاتی است که ممکن است برای هر دومنگر، مطرح باشد. از این رو مطالعه این کتاب برای همه شناوی شناسان، آسیب شناسان گفخار و زبان و مریان کودکان کم شناوی فاید است. هرچمین این اثر ارزشمند، امیدوارند با معرفی روش شناوی - کلامی، گامی موثر در تغیر نگرش آموزشی دومنگران کودکان کم شناور داشته شود و زمینه اجرای گسترده تر این شیوه آموزشی در ایران فراهم گردد.

مترجمین، مهر ماه ۱۳۸۷

محسن احمدی، کارشناس ارشد شناوی شناسی

دکتر ذهرا جعفری، کارشناس ارشد شناوی شناسی، دکترای علوم اعصاب شناختی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

نیما رضازاده، کارشناس ارشد شناوی شناسی

سعید ملاییری، کارشناس ارشد شناوی شناسی، مرکز توانبخشی شناوی نیوشا

فصل اول ▶

معرفی روش شنوایی-کلامی

- پرسش ۱** روش شنوایی - کلامی (AVT) چیست؟
- پرسش ۲** تاریخچه روش شنوایی - کلامی چیست؟
- پرسش ۳** چگونه می‌توان مدرک شنوایی - کلامی را دریافت کرد؟ ...
- پرسش ۴** آیا روش شنوایی - کلامی با روش شنوایی - شفاهی و یا توانبخشی شفاهی مرسوم تفاوت دارد؟
- پرسش ۵** چرا «تلنیک مهارت شنوایی با شخصیت کودک» موضوع بسیار مهمی در روش شنوایی - کلامی تلقی می‌شود؟
- پرسش ۶** آیا روش شنوایی - کلامی همان تربیت شنوایی است؟
- پرسش ۷** کار یک درمانگر شنوایی - کلامی چه تفاوتی با کار اسیب‌شناسی گفتار و زبان دارد؟
- پرسش ۸** آیا درمانگر با پوشاندن دهان خود به هنگام انجام تمرینات و نشستن هم سطح کودک، در افع همان روش شنوایی - کلامی را اجرا می‌کند؟
- پرسش ۹** چرا در روش شنوایی - کلامی والدین باید درباره اذیوگرام اطلاعات کافی داشته باشند؟
- پرسش ۱۰** آیا کودکان کم شنوای برای یادگیری گفتار به لب خوانی نیاز دارند؟
- پرسش ۱۱** چرا برخی از کودکان تحت درمان روش شنوایی - کلامی، گفتار خوبی دارند و برخی دیگر، از گفتار خوبی برخوردار نیستند؟
- پرسش ۱۲** آیا من توان از روش شنوایی - کلامی همراه با دیگر روش‌ها استفاده کرد؟
- پرسش ۱۳** نظر شما در مورد تغییر رویکرد از روشی که شامل زبان اشاره است، مانند ارتباط کلی، به روش شنوایی - کلامی چیست؟ ...
- پرسش ۱۴** آیا روش شنوایی - کلامی برای کودکان مبتلا به دیگر اختلالات رشدی نیز مناسب است؟
- فصل دوم ▶**
- اهمیت مشارکت والدین در روش شنوایی - کلامی**
- پرسش ۱۵** والدین چگونه می‌توانند از صلاحیت درمانگر کودک خود مطمئن شوند؟
- پرسش ۱۶** فرایند درمان شنوایی - کلامی تا چه اندازه نیازمند کار و فعالیت والدین است؟
- پرسش ۱۷** آیا بهتر نیست که والدین و کودک کم شنو، هر روز درمانگر خود را ملاقات کنند؟

۷۲

پرسش ۱۸ آیا علاوه بر خدمات برنامه شنوازی-کلامی، کودک به خدمات دیگری نیز نیاز دارد؟

۷۶

پرسش ۱۹ والدین چه زمانی باید توان بخشی را شروع کنند؟ کودک چه زمانی شروع به صحبت کردن می‌کند؟...

۷۹

پرسش ۲۰ برای تکمیل درمان شنوازی-کلامی چه مدت زمان لازم است؟

۸۴

پرسش ۲۱ اگر پیشرفتی در مهارت‌های کودک دیده نشود، خانواده تا چه زمانی مجاز است برنامه شنوازی-کلامی را ادامه دهد؟

۸۵

پرسش ۲۲ آیا در برنامه شنوازی-کلامی، کودک فقط گوش دادن را می‌آموزد یا این که صحبت کردن را نیز فرمی‌گیرد؟

۸۸

پرسش ۲۳ اگر والدین روش شنوازی-کلامی را برای کودک خود انتخاب کنند، آیا ملزم به استفاده از زبان رایج جامعه هستند؟...

۹۱

پرسش ۲۴ چرا باید والدین در جلسات درمانی مشارکت فعال داشته باشند؟ آیا نصیحت فقط نظاره‌گر انجام تمرینات باشند؟

فصل سوم ▶

روش شنوازی کلامی در عمل

۹۸

پرسش ۲۵ چرا در توصیف برنامه شنوازی-کلامی از اصطلاح «تشخیصی» استفاده می‌شود؟

۱۰۲

پرسش ۲۶ «طرح درمان» در برنامه شنوازی-کلامی به چه معنا است؟

۱۰۷

پرسش ۲۷ والدین، درمانگر و کودک در جلسات درمان، دقیقاً چه وظایفی بر عهده دارند؟

۱۱۱

پرسش ۲۸ آیا در درمان شنوازی-کلامی، از موسیقی نیز استفاده می‌شود؟...

۱۱۷

پرسش ۲۹ تکنیک «علامت دست» و «تاکید اکوستیکی» چیست؟

۱۲۲

پرسش ۳۰ آیا در روش شنوازی-کلامی از عالیم بینایی، حرکتی یا لامسه‌ای نیز استفاده می‌شود؟

۱۲۶

پرسش ۳۱ آیا ممکن است روش شنوازی-کلامی برای یک خانواده مناسب نباشد؟...

فصل چهارم ▶

روش شنوازی کلامی در عمل

۱۳۲

پرسش ۳۲ آیا انجام روش شنوازی-کلامی برای همه کودکان برخوردار از کاشت حلقون خسروی است؟...

۱۳۷

پرسش ۳۳ آیا کودکی که در ارتباط با دیگران به بینایی وابسته است، بیش از انجام کاشت حلقون، به آموزش از طریق بینایی نیازمند است؟

۱۴۲

پرسش ۳۴ چرا برای کودکی که بیش از انجام کاشت حلقون هیچ صدایی را با سمعک نمی‌شود، باید از روش شنوازی-کلامی استفاده کرد؟

پرسش ۳۵ آیا روش شنایی- کلامی فقط برای کودکان برخوردار از پروتز کاشت حزون قابل استفاده است؟ ۱۴۷

پرسش ۳۶ آیا روش شنایی- کلامی برای افراد بزرگسال برخوردار از کاشت حزون هم مناسب است؟ ۱۵۰

برنامه‌ها، آزمون‌ها و نتایج روش شنایی- کلامی فصل پنجم

پرسش ۳۷ آیا روش شنایی- کلامی از نوعی برنامه آموزشی خاص برخوردار است؟ ۱۵۶

پرسش ۳۸ در روش شنایی- کلامی از چه الگویی برای آموزش مهارت‌های شنایی استفاده می‌شود؟ ۱۶۱

پرسش ۳۹ در روش شنایی- کلامی استفاده از کدام آزمون‌ها و یا ارزیابی‌های در کشناختی و گفتار توصیه می‌شود؟ ۱۷۰

پرسش ۴۰ سودمندی درمان شنایی- کلامی چگونه مشخص می‌شود؟ فر این درمان چگونه می‌توان بشرفت کودک را ارزیابی نمود؟ ۱۷۴

پرسش ۴۱ در روش شنایی- کلامی از چه آزمون‌ها و ارزیابی‌هایی استفاده می‌شود؟ ۱۷۷

پرسش ۴۲ با اجرای روش شنایی- کلامی، چه نتایجی قابل دستیابی است؟ ۱۸۱

کاربرد روش شنایی- کلامی در مدرسه فصل ششم

پرسش ۴۳ آیا مدرساهای تحت عنوان «مدرسه شنایی- کلامی» وجود دارد؟ ۱۹۲

پرسش ۴۴ چه نوع خدمات شنایی- کلامی برای کودکان سینه دستانی نیاز است؟ چرا در برخی مدارس، این خدمات ارایه نمی‌شوند؟ ۱۹۶

پرسش ۴۵ من دانش آموزی دارم که به نظرم عملکرد خوبی دارد، اما به اندازه کافی توجه چشمی ندارد. بیشتر اوقات، زمانی که با او صحبت می‌کنم، هیچ توجهی به من نمی‌کند. در مدرسه چه کاری می‌توان برای این کودک انجام داد؟ ۲۰۰

پرسش ۴۶ والدین چگونه می‌توانند کودک شنایی- کلامی را برای رفتن به مرکز پیش دستانی عادی آماده نمایند؟ ۲۰۳

پرسش ۴۷ آیا برای کودکی که روش شنایی- کلامی برای او اجرا می‌شود، می‌توان از کلاس‌های آنروهی، همراه به جای ههد یا مدرسه عادی استفاده کرد؟ ۲۰۶

پرسش ۴۸ آیا در شنایی- کلامی، استفاده از دستگاه اف ام در کلاس درس ضرورت دارد؟ ۲۰۹

پرسش ۴۹ درمان شنایی- کلامی برای خواندن و نوشتن چه برنامه‌های دارد؟ آیا این روش به بهبود مهارت خواندن و نوشتن کمک می‌کند؟ ۲۱۴

پرسش ۵۰ درمانگر شنایی- کلامی برای معلم کلاس درس عادی، چه پیشنهاداتی دارد؟ ۲۲۰

مقدمه

۵۰ پرسش و پاسخ موجود در کتاب حاضر، شامل اطلاعاتی است که طبقه بندی آنها بسیار دشوار است. با توجه به اطلاعات مربوط به هر موضوع، پرسش‌ها و پاسخ‌ها به بخش‌های زیر طبقه بندی شده است:

- معرفی درمان (روپیکرد) شناوی - کلامی
- مشارکت در روش شناوی - کلامی
- روش شناوی - کلامی در عمل
- روش شناوی - کلامی و کاشت حذرون
- برنامه‌ها، آزمون‌ها، ارزیابی‌ها و نتایج
- روش شناوی - کلامی و مدرسه

همانطور که میان مهارت‌های شناوی، گفتار، زبان، شناخت و توانش ارتباطی نوعی رابطه همزیستی برقرار است، سوالات و پرسش‌ها نیز همین وضعیت را دارند. هر پاسخ باعث ایجاد حداقل یک سوال دیگر و باز شدن حداقل یک موضوع جدید می‌شود. برخی از پاسخ‌ها، موضوعات کاملاً مشخصی دارند و برخی برآیند نظرات و عقاید شخصی افراد پاسخ دهنده است. هر کدام از پاسخ‌ها ارزش خاص خود را دارد و نتیجه‌ی تجربیات متخصصین مختلف است. برخی لازم شرکت کنندگان در این طرح، از نویسنده‌گان با تجربه دانشگاهی بوده و برخی دیگر برای اولین بار، نظراتشان به چاپ رسیده است.

در مجموع، با ارایه نظرات، عقاید، تجربیات، موقفیت‌ها و چالش‌های روش شناوی - کلامی در این کتاب، فرصتی فراهم شده تا کودکان کم شوا و خانواده‌هایشان امکان بهره‌مندی از این روش را داشته باشند.